

Balatonberényi Hírmondó

A Balatonberényi Önkormányzat Közéleti és Kulturális Lapja

II. évfolyam 4. szám
Ára 40,- Ft

Pedagógusnap

Az utóbbi évekhez képest az idén szélesebb körben köszöntöttük a pedagógusokat. A Borsosberénnyel kialakult jó kapcsolatunk egy állomásaként az ottani nevelőtestülettel együtt láttuk vendégül ezen a napon őket itt Balatonberényben.

Az est megrendezéséhez nagy segítséget kaptunk a Honvédségi Üdülő vezetőjétől. Ő bocsátotta rendelkezésünkre az éttermüket és vállalták a vacsora elkészítését is. Ezúton is szeretném megköszönni munkáját, amivel hozzájárult a sikeres est megrendezéséhez. Remélem, továbbra is megmarad a kialakult jó kapcsolat az önkormányzat és a Honvédség között. Az iskolai táborozáshoz is nagy segítséget kapunk tőlük, mivel az étkeztetést az üdülő biztosítja az iskolánkban táborozó csoportoknak.

A borsosberényi nevelőtestületet elkísérte az ottani polgármester is; aki együtt köszöntötte a két község tantestületét és elismerő szavakkal szólt egész évi munkájukról. Talán nem is véletlen, hogy ez a nap már így a tanév vége felé van, hisz egy fárasztó év után egy pillanatra megállhatnak a pedagógusok. Egy ünnepibb környezetben, felszabadultabban tekinthetnek vissza az elvégzett felelősségteljes, fárasztó munkájukra.

Óriási teljesítmény az, mikor egy kisgyermeket megtanítanak írni, olvasni, számolni, mert ez mindennek az alapja. Tudjuk jól, hogy ebben a túlterhelt követelmény-rendszerben nehéz megfelelni minden elvárásnak. Biztos vagyok benne, hogy pedagógusaink mindent elkövetnek azért, hogy teljesítsék ezt a feladatot.

Ugyanígy az óvoda-pedagógusok is. Nekik teljesen más irányú a feladatuk. Meggyőződésem, hogy ugyanolyan nehéz, felelősségteljes a munkájuk. A 3-6 éves korosztályú gyerekek állandó figyelmet és még több gondoskodást igényelnek. Valamennyire még az édesanya szerepét is be kell tölteniük az óvónőknek. Nagyon fontos az iskola előkészítő feladatuk is.

Mind az iskolai és óvodai feladatok ellátása nagy türelmet és kitartást igényel, melyhez nélkülözhetetlen a gyerekek felé áradó szeretet. Talán ez a legfontosabb, ami alapja lehet a sikeres munkának.

A fenntartó önkormányzat részéről ez a nap egy alkalom, hogy köszönetét fejezze ki az iskola és óvoda dolgozóinak. Idén lehetőség adódott a virág átadás mellett egy szerényebb összegű anyagi elismerésre is. Ezen az estén köszönhattuk meg Darvas Elemérné óvodai dolgozónak sok éves fárasztó munkáját is, aki ez év áprilisában ment nyugdíjba. Ugyanígy köszöntöttük Molnár Józsefné óvónőt is, aki sokévi lelkiismeretes munka után, egészségi állapota miatt, sajnos már nem dolgozhat tovább óvodánkban.

Természetesen nem feledkeztünk meg volt dolgozóinkról és intézményvezetőinkről sem, akik már korábbi években

mentek nyugdíjba. Őket is meghívtuk az estre, noha már nem aktív dolgozóink, az elmúlt 30-35 évi munkájukért elismerés illeti őket. A hivatalos kis ünnepi „ceremónia” után a folytatás vidám hangulatban telt el.

Úgy gondolom, hogy szükség van ilyen estre, ahol más környezetben vannak együtt iskolai és óvodai kollégák, dolgozók. Egy ilyen összejevetelen a munka során előforduló súrlódások is feloldhatók, elfeledhetőek, hisz hamarosan kezdődik egy új tanév, új feladatokkal, elvárásokkal.

A helyi újság lapjain szeretnék még egyszer köszönetet mondani munkájukért, és valamennyiüknek jó pihenést kívánok az új tanév kezdetéig.

Gazda János polgármester

Megújult a közvilágítás

Az elmúlt évi választások után az újonnan megalakult képviselő Testület célul tűzte ki, hogy a község minden utcájában a közvilágítási lámpákat új korszerű, energiatakarékos lámpatestekre cserélteti. Valamint a hiányzókat egyúttal pótoltatja. Erről a 164/1998./XII. 15./ számú határozatával döntött, melynek végrehajtása mára már megvalósult. Erre a havonkénti igen magas közvilágítási áramszámla és a lakosság részéről többször megfogalmazott panaszok miatt volt szükség.

Önkormányzatunk az ÖKO-LUX Rt.-vel kötött szerződést a munka elvégzésére melynek bekerülési költsége 20.975.000 Ft. Az összeg egyszerre történő kifizetésére nem volt lehetőségünk (hisz ezzel egyidejűleg más beruházások is folytak, illetve jelenleg is készülnek). Ezért 5 évre szóló visszafizetési szerződést kötöttünk, így havonta 450.000 Ft-ot törlesztünk. A szakemberek által végzett számítások szerint évi 3.5 millió Ft-os megtakarítást jelent községünknek a lámpatestek cseréje, amiért úgy gondolom megérte ez a beruházás.

Az anyagi előnyökön túl a település esti megjelenése is kedvesebbé vált. Este, ha végigsétálunk az utcákon tapasztalhatjuk a különbséget melyet a helyi lakosok és az ide látogató vendégek véleménye is megerősít. Elismeréssel kell szólnom a munkát végző ÖKO-LUX Rt.-ről, hisz elmondhatom, hogy korrekt üzleti kapcsolat alakult ki köztünk. Ezt igazolja az a tény, hogy kérésünkre a sportpálya megvilágítását is elkészítették, melynek költségeit magukra vállalták.

Úgy érzem, hogy ez a beruházás egy újabb lépés Balatonberény fejlődésének útján.

Gazda János polgármester

Önkormányzati hírek

Kivonatok a Képviselő-testület rendeleteiből.

Tisztelt Olvasóink!

Arra való tekintettel, hogy üdülőtulajdonos adóalanyainknak most van lehetőségük lapunkhoz jutni, az adózással kapcsolatos tudnivalókat ismét közreadjuk.

Tájékoztató az 1999. évben fizetendő helyi adókról

Az önkormányzat a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvényben kapott felhatalmazás alapján alkotta meg a 3/1991./VII.30./ KT számú rendeletét, melynek legutóbbi, 1999. évben hatályos változatát 1998. december 15-én fogadta el a képviselő-testület. A bekövetkezett változásokról, az 1999. évben fizetendő helyi adókról ezúton is szeretnénk tájékoztatni a lakosságot.

Az önkormányzat a helyi adók közül

- a kommunális adót,
- az idegenforgalmi adót tartózkodás után,
- az építményadót,
- a telekadót,
- az iparüzési adót,
- a vállalkozók kommunális adóját vezette be.

Kommunális adót fizetnek a lakóingatlanok után a balatonberényi állandó bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező lakosok. A kommunális adó mértéke lakóingatlanonként 10.000 Ft azon polgárok esetében, akik fizető-vendéglátó tevékenységgel foglalkoznak. 1999-ben annak a lakóingatlan-tulajdonosnak kell 10.000 Ft kommunális adót fizetni, akinek 1998-ban fizető-vendéglátó tevékenységből jövedelme keletkezett. Ha 1998-ban nem adta ki a lakást, új adóbevallást kell tennie.

A rendelet lehetővé teszi a kommunális adó csökkentését az idegenforgalmi adó (kurtaxa) címén 1999-ben befizetendő összeg kétszeresével, de maximum 10.000 Ft-tal.

Azok az állandó balatonberényi bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező lakóingatlan-tulajdonosok vagy lakáshasználók, akik fizető-vendéglátó tevékenységgel nem foglalkoznak, 3.000 Ft kommunális adót fizetnek.

Idegenforgalmi adó tartózkodás után: ezt az adót a községben tartózkodó vendégek kötelesek megfizetni az önkormányzatnak, szállásadójukon keresztül, ugyanis az idegenforgalmi adó beszedéséért és befizetéséért a szállásadó felelős. A rendelet előírja, hogy a 18. és 70. éves életkor közötti személyek, akik a községben üdülővendégként megszállnak, személyenként és éjszakánként főszezonban (06.01.-08.31.) 150,- Ft-ot, egyéb időszakban 100,- Ft-ot fizetnek.

Az idegenforgalmi adót minden hónapban be kell vallani, és a következő hónap 15. napjáig be kell fizetni.

Ennek az adónak a beszedése és az önkormányzathoz való befizetése azért nagy jelentőségű, mert az állam minden besze-

dett forint után kettő forint állami támogatást ad az önkormányzatnak. Ezért vezettük be a kommunális és az építményadónál az adókedvezményt, hogy a lakosságot ösztönözzük a kurtaxa beszedésére és befizetésére, hiszen így a szállásadók a vendégre tudják hárítani az adójuk egy jelentős részét.

Építményadót az üdülőtulajdonosok fizetnek, mértéke 1999. évben 800,- Ft/m². Ebből a Magyarországon állandó bejelentett tartózkodási hellyel rendelkező adóalanyok 50% kedvezményt kapnak. Továbbra is fennáll a lehetőség az idegenforgalmi adó címén befizetendő összeg kétszeresének adókedvezményként való igénybevételére.

Telekadót az építési telekkel rendelkező ingatlantulajdonosok tartoznak fizetni. Mértéke 1999-ben üdülővezetben 100,- Ft/m², lakóvezetben 50,- Ft/m², melyből azok az adóalanyok, akik Magyarország területén állandó bejelentett tartózkodási hellyel rendelkeznek, 80% adókedvezményt kapnak.

Iparüzési adót azok az egyéni vállalkozók, gazdasági társaságok, cégek fizetnek, akik Balatonberény közigazgatási területén vállalkozási tevékenységet folytatnak.

Az adó mértéke a nettó árbevétel 1,7%-a. Az árbevétel csökkenthető az eladott áruk beszerzési értékével, az anyagköltség 66%-ával és az alvállalkozói teljesítmény összegével.

Gépjárműadó (súlyadó): 1999-ben a gépjármű önsúlyának minden megkezdett 100 kg-ja után 600,- Ft. Tehergépjármű esetében az önsúly + a terhelhetőség 50%-a a számítás alapja.

Az adó alanya az a személy, aki a forgalmi engedély szerint 1999. január 1-én a gépjármű tulajdonosa vagy üzembentartója.

Az adóztatás folyamata az **adóbevallással** kezdődik, az adókötelezettség keletkezésétől számított 15 napon belül, illetve az idegenforgalmi adó esetében a következő hónap 15-ig.

Az adót a bevallás alapján az önkormányzati adóhatóság adókövetéssel állapítja meg, kivéve az idegenforgalmi adót, melyet az adóalany állapít meg és fizet be.

Befizetési határidők: építményadó és kommunális adó esetén IX.15., telekadó, iparüzési adó és vállalkozók kommunális adója esetén évente III.15. és IX.15. (50%-50%-ban).

Késedelmes befizetés esetén a mindenkori jegybanki alapkamat kétszeresét kell megfizetni késedelmi pótlékként

Aktuális mezőgazdasági jogszabályok

Búza garantált áras felvásárlása

1999-es évi termésű élelmezési búza garantált áron történő állami felvásárlásáról a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter a következőket rendelte el:

- Aki nem vette igénybe a földalapi növénytermesztési támogatást, az 1999. június 15-ig a Somogy Megyei Földművelésügyi Hivatalhoz jelentse le a vetés területét május 31-i állapotnak megfelelően, ha igénybe kívánja venni a garantált áras felvásárlást.
- A termelő a bejelentett területéről származó termésből legfeljebb 2,4 tonna/ha mennyiséget ajánlhat fel garantált áron történő állami felvásárlásra. A garantált áron történő állami felvásárlás előfeltétele, hogy a termelő a megyei földművelésügyi hivatalok felé történő terület-bejelentéssel egyidejűleg számlával bizonyítsa, hogy 1998. évi búza vetéséhez minősített II. naporukti fokú vetőmagot használt fel a vetésterület legalább 40 %-án.
- A felvásárlási ár 18000 Ft/tonna. Ha valaki jobb áron el tudja adni a búzáját, a kapott kvótáról le kell mondani.
- A felvásárlás időszaka 1999. augusztus 1-től 1999. december 1-ig tart. A garantált áras felvásárlás a Magyar Szabványnak megfelelő élelmezési célú és durum búzára vonatkozik.

Vágósertés legalacsonyabb felvásárlási árának megállapítása

A vágósertés legalacsonyabb ára élősúly alapján történő elszámolás esetében a nettó élő testtömegre számítottan 193 Ft/kg. Ez az ár az általános forgalmi adót, illetve a kistermelő részére fizetendő kompenzációs felárat nem tartalmazza. Ez az ár a szerződés szerinti átvételi helyen átadott vágósertésre vonatkozik.

A rendelet 1999. június 1-én lépett hatályba.

Sertés felvásárlási ár kiegészítés

Azok a sertéstartók, akik 1999. április 23-tól 1999. május 31-ig értékesítettek hizósertést, azok az átvett nettó élősúlyra 30 Ft állami támogatást igényelhetnek a falugazdásznál.

Szükséges nyomtatványok:

- Pontos kiállított Felvásárlási jegy
- Adókértő
- Östermelői igazolvány.

Csóti Klára
falugazdász

SPORTHÍREK

Csúcsra a berényi ifisták!

1999. május 30-án 15 órakor feszült légkörben kezdődött meg a bajnokság utolsó fordulója Balatonfenyvesen. A tét nagy: aki nyer első, aki veszít, csak a harmadik helyet szerzi meg. A berényi csapatot mintegy 10-15 fős szurkológárda kísérte el, akik végig biztatták a fiatalokat. 16 óra 45 perc: egy kupacban a berényi ificsapat. Ha nehezen is, de 2-1-re megverték fenyvest. Ezzel több, mint 20 év után bajnokságot nyert a balatonberényi ifjúsági focicsapat.

Marcali Körzeti Bajnokságban szereplő együttes 18 mérkőzésen 14 győzelemmel, 2 döntetlennel, és 2 vereséggel 85-20-as gólaránnyal 44 pontot gyűjtve, 3 ponttal előzte meg Böhönye, 6 ponttal pedig Balatonfenyves csapatát. A siker értékét növeli, hogy a 19 fős játékos-keretből 17 fő berényi játékos lépett rendszeresen pályára.

A bajnokcsapat tagjai a következők voltak: Bódis Tamás, Bogdán Attila, Bogdán Gábor, Borongics Balázs, Bognár József, Darvas Zoltán, Gazda Gábor, Haeffner Gábor, Horváth András, Horváth Péter, Király Róbert, Király Szabolcs, Kovács Attila, Mohovics András, Nagy László, Oswald Bálint, Oswald János, Péter Szabolcs, Tulman Zsolt.

A csapat Vezéregyénisége Király Szabolcs volt, aki játékos-edzőként irányította csapatát mind a pályán kívül, mind a pályán belül. A legtöbb gólt a mezőnyben ő rúgta, 36 alkalommal zörgette meg az ellenfelek hálóját.

A csapaton belüli légkör nagyon jó volt, a fiatalok igazi CSAPATTÁ értek. Összel közülük néhányan már a felnőtt csa-

patot erősítik, mert előrelépés csak így várható a felnőtt csapatnál is.

Az aranyérmek átadására a Korona Étteremben került sor, ahol Kovács László étteremvezető vendégelte meg a csapatot. A csapat sikeréhez Gazda János polgármester és ifj. Garai Géza technikai vezető gratulált és a további munkához sok sikert kívánt.

Kék-tó Öregfiúk Bajnokság

1999. június 7-én ért véget a Kék-tó Öregfiúk Labdarúgó Bajnokság. A 11 csapatot felvonultató mezőnyből idény közben visszalépett Öreglak, így 10 csapat fejezte be a bajnokságot.

A bajnokság eredménye a következő:

1.	Balatonföldvár	18	17	1	0	65:20	52 pont
2.	Balatonlelle	18	12	1	5	66:42	37 pont
3.	Lengyeltóti	18	10	3	5	73:51	33 pont
4.	Balatonkeresztúr	18	10	1	7	50:44	31 pont
5.	Fonyód	18	9	2	7	55:56	29 pont
6.	Balatonberény	18	9	1	8	54:50	28 pont
7.	Buzsák	18	6	2	10	48:48	20 pont
8.	Diego Balatonlelle	18	4	1	13	30:64	13 pont
9.	Balatonboglár	18	3	3	12	28:66	12 pont
10.	Balatonszemes	18	3	1	14	38:66	10 pont

Király László

Miért kell irtani a parlagfüvet?

Valamilyen allergiás túlérzékenység az emberek egyharmadában kimutatható. Ezen allergiák számottevő részét a pollen (virágpor) okozza.

A pollenallergia 3 féle formában jelentkezhet:

- pollen okozta asztma
- szezonális allergiás nátha (szénanátha)
- szezonális allergiás kötőhártya-gyulladás.

Ezeknek a megbetegedéseknek a legfőbb kiváltója a parlagfű. Virágzáskor (júliustól – októberig) a virágpor szemeit a légáramlás mindenfelé szétteríti. Egyetlen parlagfű képes 8 milliárd (!) virágpor-szemet termelni, így évente több ezer tonna kerül a levegőbe.

A betegség megelőzhető az allergiát kiváltó tényező megszüntetésével, ezért következetesen irtsuk a parlagfüvet! Irtása leghatásosabb tavaszi megjelenésétől kezdve korai gyomlálással (gyökérrel együtt történő kihúzása) illetve tömegesebb előfordulás esetén a virágzás előtt végzett rendszeres kaszálással.

Fontos a területek utóellenőrzése, mert az újabb hajtások megjelenése esetén az irtást meg kell ismételni, és több éven keresztül következetesen kell végezni! Már nem csak szántóföldeken, hanem egyre több található a lakott területeken, utcákon, árokpartokon és a kertekben is.

A növényvédelemről szóló 1988. évi II. sz. törvényrendelet valamint önkormányzati rendelet írja elő, hogy minden földhasználó (ingatlanulajdonos, kezelő, bérlő) köteles az ingatlanán és az ingatlan előtti járdán a gyom-mentesítést elvégezni.

Ezúton is kérjük, hogy az allergiás megbetegedésben szenvedő gyermekek, felnőttek, és a ma még egészségesek védelme érdekében Ön is irtsa a parlagfüvet!!! Ezért a Nők a Balatonért egyesület minden csoportja felvállalta, hogy a lakóhelyén segíti, illetve szervezi az ilyen irányú akciót.

Nálunk immár ez a harmadik év mikor a NABE helyi csoportja megszervezte a parlagfű gyűjtését. Az ÁNTSZ is minden évben felszólítja az önkormányzatokat a parlagfű irtására. Ebben az évben körlevelet jutattak el egyesületünkhöz is, melyben felhívták a figyelmet a parlagfű irtásának fontosságára. Az ÁNTSZ közleményében szerepel az is, hogy a parlagfű gyűjtése, irtása a virágzás előtt semmilyen allergiás megbetegedést nem okoz. Egyre több település önkormányzata ismeri fel ennek fontosságát, és egyre több helyen szervezik meg valamilyen formában a parlagfű gyűjtését, irtását.

Kérjük a falu lakosságát, hogy községünk területén folyamatosan irtsák a parlagfüvet.

NABE
balatonberényi csoportja

Kitakarítottuk az erdőt!

3 éve alakult meg a balatonberényi Erdőgazdák Erdőbirtokossági Társulata. Erdőnk a volt „Sárosgödörök” mellett fekszik. A területet privatizáció során kapta meg 16 tulajdonos.

Mivel ez a terület utak mellett van, sajnos egyes lelkiismeretlen emberek szemétkerakó-helynek használják. A nyiladékok mentén és az erdő déli részén lévő tisztáson újra meg újra éktelenkedik, bűzlik a sok felhalmozott hulladék.

Tavaly tavasszal, az erdő új gazdái hozzáfogtak a rendrakáshoz. Évtizedes szemet tömeget kupacoltak össze és égettek el. Az önkormányzat segítségünkre sietett, és 3 nagy vontató szemetet elszállítottak. Ekkor jóleső érzéssel nyugtáztuk, hogy „kitakarítottuk az erdőt”!

Sajnos a lelkiismeretlen emberekre nem hatott a jó példa. Tovább folytatták a szemet lerakását, az erdő, a környezet szennyezését. Az idei tavason újra takarítottuk az erdőnk. Most 2 vontató szemet gyűlt össze és került elszállításra.

A tulajdonosok nevében itt mondok köszönetet Gazda János polgármesternek és Oswald János Gamesz vezetőnek, hogy támogatták ügyünket. Ügyszintén köszönet Kánya Géza és Kovács László dolgozóknak alapos munkájukért.

Most ismét elmondhatjuk, hogy tiszta az erdőnk. De vajon meddig? Mivel az illegális szemétkerakók veszélyeztetik környezetünk tiszta levegőjét és mérgezik az erdő talajt - hála a megszigorított törvénynek - a jövőben komoly büntetésre számíthatnak. Az erdő a természet tüdeje. Minden komoly, becsületes embernek védelmeznie kell azt!

Kérem a természetszerető, jószándékú embereket, hogy környezetünk és egészségünk védelmében, Balaton-parti üdülőfalunk jó hírnevének érdekében mindenki tekintse szívügyének az erdők, mezők és utak tisztaságát.

Tóth Lajos

Borverseny

A Balatonberény – Balatonkeresztúr Hegyközség és a Polgármesteri Hivatal közös szervezéssel május 24-én borversenyt tartott. Az immár másodszor megrendezett versenyre 26 bormintával neveztek be a boros-gazdák. A Balatonboglári Borászati Rt. Borászaiból álló zsűri a borminták több mint felét találta kiváló illetve jó minőségűnek.

Az odaítélt 15 érem közül 4 arany-, 6 ezüst- és 5 bronzérem vehettek át a résztvevők. A verseny érdekes színfoltja volt a gazdák alkotta társadalmi zsűri. A borminták kóstolgatása közben nyilván saját borunkról is véleményt kellett alkotni, ami nem volt könnyű feladat.

A gazdák végül szigorúbbnak bizonyultak a hivatalos zsűrinél, mivel 5 ezüst- és 3 bronzéremre méltó bort találtak a minták között.

Az eredményhirdetés után, természetesen borozgatás közben, kötetlen beszélgetésen vitatták meg a bor okozta kudarcok okait és sikereik titkait.

Sziborács Zoltán

Jeles napok, néphagyományok

Július – Szent Jakab hava

Sarlós Boldogasszony napja – július 2.

Az egyház ezen a napon a Biblia egyik jelenetéről, Szűz Máriának Szent Erzsébetnél – Keresztelő Szent János – édesanyjánál tett látogatásáról emlékezik meg.

Sarlós Boldogasszony a szegények és szükségben szenvedők gondviselőjének, a betegségben és fogságban sínylődők pártfogójának, a halottak oltalmazójának számított. Ő volt a várandós édesanyák patrónusa is. Ezen a napon sokfelé tartottak templombúcsút. Mivel ez a nap az aratás idejére esik, nálunk a többi Boldogasszony-ünneptől a „Sarlós” jelzővel különböztették meg, utalva a búza beérésére, az aratásra, áttételese pedig az asszonyi vegetáció ünnepére.

A viszonylag kései keletkezési Mária-ünnep, csak a XIV. századtól vált általánossá. Több vidéken azt tartotték, hogy ha Sarlós Boldogasszony napján sok az eső, utána még 40 napig fog esni:

„Sarlós Boldogasszony aminő,
Hat hétig olyan lesz az idő.”

Illés napja – július 20.

Illés az Ószövetség egyik legnagyobb prófétája. A római katolikus és az ortodox egyház is szentként tiszteli. Évszázados megfigyelések szerint ezen a napon, illetve e nap táján gyakoriak a viharok. A néphiedelem szerint bármilyen szárazság is van, ezen a napon esnie kell az esőnek. Néhol mennydörgéskor úgy vélték, hogy Illés abroncsolja a hordókat, más környéken pedig, hogy Illés szekere zörög.

E napon munkatilalom volt, mert attól tartottak, hogy aki ilyenkor a mezőn dolgozik, abba belescap a villám, a termést pedig elveri a jég. A gazdálkodók félték, hogy a villám szétveri az asztagokat, kazlakat.

Mária Magdolna napja – július 22.

Annak a Mária Magdolnának az ünnepe, aki az evangéliumi történet szerint megtért a bűnös életből. Mivel dús hajával Krisztus lábát törölgette, ezért szokás volt a kislányok hajából egy keveset levágni, hogy még hosszabbra nőjön. Szeged környékén nem tartották e napot sütésre, mosásra alkalmasnak. Néhol hitték, ha ekkor esik, akkor Mária Magdolna siratja bűneit.

Jakab napja – július 25.

Szent Jakab az apostolok közül elsőnek szenvedett vértanúhalált, aki a búcsújárók, a hajósok, az utasemberek védőszentje. A néphagyomány szerint Jakab napra le kell aratni a zabot, mert ami kinn marad elvész. A Jakab-napi időből különböző módon jóstoltak a várható téli időjárásra: ha sok a felleg az égen, akkor télen sok hó lesz.

Anna napja – július 25.

Szent Anna Szűz Mária anyja, akinek alakját főként a középkori legendák örökölték meg. A keddi napot évszázadok óta neki szentelik, ezért a Kedd Asszonya néven is emlegetik.

Szent Anna a gazdaasszonyok, bányászok, szabók, járványos betegek pártfogója. A katolikus hívő asszonyok hozzá könyörögtek gyermekáldásért. Számos környéken imádságot,

búcsújárást fogadtak a nők, hogy könnyen szüljenek, magzatjaik életben maradjanak.

A kender töve Anna napján szakad meg, ezért ilyenkor kezdték a kender nyitvését. Szép idő esetén ilyenkor szedték az ún. annababot.

Aratási szokások, hiedelmek

Július az aratás hónapja. A betakarítást sokszor fohászkozással, imádsággal, kalapemeléssel kezdték a gazdák. A föld szélén letérdeltek, keresztet vetettek, és az aratási eszközöket a templom falához tették, s a pap megszentelte azokat.

Igen nagy jelentőséget tulajdonítottak az első kévének, az elsőnek learatott búzaszálaknak. Ebből a baromfiaknak adtak egészség- és termékenységvarázsló céllal, továbbá betegséghárító szerepe is volt (pl. az arató derekára kötötték, hogy az ne fájjon). Az aratókat elsőként meglátogató gazdát, vagy családtagját a learatott gabona szalmájával megkötötték, s csak akkor engedték szabadon, ha borral, vagy pénzzel kiváltotta magát.

A legtöbb hagyomány az aratás végéhez kapcsolódott. Pl. egy kis darabon állva hagyták a gabonát, hogy a következő esztendőben is jó termés legyen. Az utolsó kévéből készítették az aratókoszorút. Az utolsó kalászból mindenki vitt haza (ezt másnap a tyúkoknak adták, hogy azok jól tojjanak).

Az aratás befejeztével tartották a zenés-táncos aratóbált – e szokás az ország nagy részében még ma is él.

Stilling Ferenc

CSILLEBÉRCEN VOLTUNK

32 balatonberényi gyermekkel Budapesten voltunk, a Magyar Úttörő Szövetség által rendezett gyermeknapon. A gyermekvárosban több helyszínen várták az érdeklődőket különféle programokkal. A nagyszínpadon egymást követték a színvonalas műsorok, előadóművészek. A VIP, Picasso Branch és Görbe Nóra voltak a kedvencek.

Kipróbálhattuk a régi magyar gyermekjátékokat, pl. hordó lovaglást, bajjívást. A sportok közül válogathattunk a hegymászás, falmászás, függőpálya kipróbálása között, de felszállhattunk hőlégballonnal is. A kézműves utcában rongy és természetbábukat készíthettünk, de lehetőség volt agyagozásra, gyöngyfűzésre is. A tűzoltóbuszon kiépített akadálypálya, a csúszda és kosaras emelő várta az érdeklődőket, melyből 30 méteres magasságból csodálhattuk meg a várost. A multicenter kamionokban sok számítógéppel találkozhattunk melyek kisebb robotokkal voltak összekötve. A gépekkel tervezhattunk, gépeket vezélhettünk, s az így készített tárgyakat emlékül elhozhattuk.

A sok jó mellett csak az okozott kis problémát, hogy mindenhol hosszú sorok álltak, és kicsit várnunk kellett, míg sorra kerülünk, mivel az ország minden részéről kb. 10000 gyermek gyűlt össze. Reméljük jövőre is elmehetünk.

Barjáné M. Judit

Május 1. – Falunap

Idén újra Falunapot tartottunk a sportpályán. Szerencsére még az idő is a szövetségünk lett, hiszen gyönyörű napfényes reggelre, és természetesen zenére ébredhettek a berényiek. A programok 9 órakor kezdődtek az immár hagyományos focimeccsel a balatonberényi és balatonszentgyörgyi gyerekek között. A játékot ugyan az alsós vendégcsapat nyerte, de ez sem vette el a gyerekek jókedvét, míg a felsősök mérkőzésén a berényiek diadalmaskodtak.

10 órakor a majorette csoport bemutatója után Gazda János polgármester úr köszöntötte a jelenlévőket, majd Dr. Gyenesei István a megyei közgyűlés elnöke átadta a falunak a megyezászlót és a megyecímert.

10³⁰-tól folytatódtak a megszokott programok. Elsőként a futás, melyre az óvodások és iskolások mellett felnőttek is neveztek.

A verseny kategóriánkénti végeredménye:

A legkisebbek:

1. Darvas Levente
2. Verb Alexandra
3. Bognár Benjamin

Középsősök:

1. Solti Richárd
2. Kovács Klaudia
3. Bertók Bence és Kovács Mátyas

Nagycsoportosok:

1. Kovács Felicián
2. Fehér Dávid és Bogdán Péter
3. Nyers Tamás

A picik után a nagyobbacskák következtek, s a következő eredmények születtek:

1-2. osztály:

1. Kristóf Ádám	Darvas Dóra
2. Somogyi Rudolf	Viszti Laura
3. Orsós János	Orsós Gabriella

3-4. osztály:

1. Nemes Zoltán	Horváth Katalin
2. Dávid Tamás	Németh Julianna
	Kovács Patrícia
	Szoboda Enikő

5-6. osztály:

1. Ország Béla	Kovács Dóra
Horváth András	
2. Horváth Dániel	Barják Bianka
3. Béres Zsolt	Dávid Brigitta

7-8. osztály:

1. Béres Ferenc	Szekeres Viktória
2. Bogdán János	Schveiger Eszter
3. Kánya István, Tóth Balázs	

A felnőtt hölgyek versenyében minden induló az első helyen végzett. Tolnai Lászlóné, Barjákné Martin Judit, Bertókné Vadál Erzsébet, Sifterné Horváth Ágnes, Garai Istvánné és Kovácsné Kardos Andrea kéz a kézben futották (majdnem) végig a távot.

A férfiak versenye a következőképp alakult:

1. Portik István
2. Darvas Imre
3. Csordás Attila
4. Kovács János

A futóversenyek után alternatív programokban vehettek részt a gyerekek. Volt aszfaltrajz-verseny, túra és ügyességi kerékpározás, görkorcsolya, kopjadobás és íjászat. Mindenki megtalálta a neki legjobban tetsző helyszínt.

Közben már készült a finom ebéd. A nyugdíjasklub tagjai már reggel óta sűrögtek-forogtak az erre a célra felállított sátrakban, hogy a délutáni programok előtt mindenki jóllakhasson. A délelőttöt a rendőrségi és fegyverbemutató tette színesebbé, s ekkor nyílt alkalom arra is, hogy az érdeklődők beülhessenek a rendőr- és tűzoltóautóba.

A délutánt már inkább a felnőttek „uralták”. A családi vetélkedő után a Sárkány-kupa, majd az utcabajnokság következett. Az estébe nyúló döntőn végül a Hordó csapata bizonyult a jobbnak. Míg a férfiak fociztak, addig azért a gyerekeknek sem kellett unatkozniuk, hiszen a parkolóban ping-pong asztalok várták őket.

Úgy érezzük, hogy 1-ének mindenki a nyertese volt, aki lejött a sportpályára, hiszen nagyon jó hangulatú, napsütéses órákat tölthettek el a résztvevők játékkal, szórakozással.

Iván Katalin

Vigyázz, kullancs!

A kullancs vérszívó élősködő, amely csípésével komoly fertőző betegséget okozhat. Jobbára erdős, ligetes területeken fordul elő. Különösen meleg és nedves, párás környezetben szaporodnak el nagymértékben.

Emberen, állaton élősködik. Lapos testé üresen 2-4 mm, vérrel felszívódva akár az 1 cm-t is elérheti. Ilyenkor alakja, nagysága a ricinus magra emlékeztet. A kullancs vérszívás közben izgató hatású mirigyváladékot juttat a bőrbe, aminek következtében a szúrás helyén a bőralatti kötőszövetben kisebb – nagyobb bőralatti bevezéréseket okozhat. Ez jelentős viszketéssel, esetleg fájdalommal járhat.

Több kullancs faj is átolthatja az ún. meningoencephalitist (agyhártya – agyvelőgyulladás) vírusát. Ez a vírus az utóbbi években Magyarországon is okozott emberi megbetegedéseket. A Dunántúl nyugati és északi megyéiben jelentkezett gyakrabban. A fertőzöttség az esetek nagy részében tünetmentesen, vagy enyhe tünetekkel (fejfájás, hőemelkedés) zajlik le.

Esetenként azonban baktériumos szövődmény lép fel és ilyenkor súlyos agyhártya-, agyvelő- vagy gerincvelő-gyulladás alakul ki, amely a beteg halálát is okozhatja.

Ha valakibe kullancs fűródik, a leghelyesebb, ha egy kullancs csipesszel határozott mozdulattal kitépjük a bőrből, mindig szem előtt tartva, hogy a potrohát ne nyomjuk, mert a benne lévő esetleges fertőző vírusokat a bőrbe fecskendezzük.

Ajánlatom, hogy aki sokat jár természetben, erdőben, oltassa be magát kullancs elleni védőoltással.

Dr. Zsoldos Miklós

Tájékoztatás új védőoltások bevezetéséről

A védőoltások különböző fertőző betegségek megelőzésére szolgálnak. Az ország járványügyi biztonságát elsősorban a kítűnő védőoltási rendszer biztosítja. Ez a rendszer folyamatos, s ingyenes a születéstől kezdve. Évről-évre folyamatosan kísérleteznek új védőoltások előállítására.

Ebben az évben két új folyamatos védőoltást vezettek be. Az egyiket csecsemőkorban, a másikat 14 éves korban nyolcadik osztályosok körében.

A csecsemőkorit Act – HIB vakcinának hívják, amely a Haemophilus influenzae fertőzések, vagy ezekkel kapcsolatosan kialakuló agyhártyagyulladás, gégefedő gyulladás, tüdőgyulladás, légycső- gégehurut, vérmérgezés ellen nyújt védelmet. Az oltás több részoltásból áll csecsemőkorban, majd éves koron túl egy emlékeztető oltásból. Az 1-5 éves gyermekek esetében egyetlen oltás elegendő az immunitás kialakításához. Folyamatos oltás keretében kötelezően részesülnek azok a csecsemők, akik 1999. február 1. után születtek, kettő hónapos kortól.

A másik újonnan bevezetett kötelező védőoltás a Hepatitis B, ami fertőző májgyulladás ellen jelent védelmet. Erre az oltásra a 14 évesek (8. osztály) kötelezettek. Három oltásból áll egy-egy hónap különbséggel, majd egy emlékeztető oltás félév múlva.

Ezt a védőoltási tájékoztatást azért tartottam szükségesnek leírni, hogy azok a csecsemők (1-5 évesek, valamint 14 évnél idősebb gyermekek), akik nem részesülhetnek folyamatos oltás keretében térítésmentes védőoltásban, térítés ellenében – receptre felírva az oltóanyagot – részesülhessenek Act – HIB, illetve Hepatitis B védőoltásban.

Igény szerint a házi orvos felírja az oltóanyagot, s tanácsadás keretében megkapják a védettséget biztosító oltást.

Szarka Jánosné védőnő

Nyári fertőzések (Salmonellosis)

Ebben az időszakban a betegek sok esetben keresik fel orvosukat lázzal, fejfájással, hasmenéssel, hányingeres panaszokkal. Mások rovarcsípésekről vagy ízületi bántalmakról, végtaggyengeségről, nyirokcsomó duzzanatról panaszkodnak.

Sok beteg nem érti, hogyan lehet nyári időszakban influenzát kapni, miért köhögnek, folyik az orruk, pedig nem allergiások semmire. A baktériumok, vírusok nyáron ugyanúgy fertőznek, mint bármelyik évszakban, ez ellen csak gyakori kézmosással és a gyümölcsök, zöldségfélék, tojások, húsok nagyon alapos tisztításával, mosásával lehet védekezni.

Nyári időszakban nagy problémákat okozhat a világszerte előforduló társadalmi és gazdasági fejlettségben különbséget nem tevő Salmonellosis. Ezzel a kórokozóval mind a fejlett, mind a fejletlen országok nagy harcot vívnak, hiszen a kórokozó a legkisebb higiéniai hibát is kihasználja, és a kórokozó virulenciája miatt biztos fertőzést jelent az arra fogékonyakban. Sokan leírták, és kutatásokban kimutatták, hogy nincs olyan állat, vagy növényi eredetű élelmiszer, amely ne lehetne fertőzött salmonellával.

Lehetőleg tojással, hússal készült élelmiszereket csak frissen fogyasszunk, hűtőben ne tároljuk. Sok sütemény, madártej másnap fogyasztása okozott több esetben súlyos salmonella fertőzést.

Mikor hívjunk orvost?

Ha a gyomorfájdalmakat, általános rossz közérzet, nem csillapodó hányás, hasmenés, erős bélgörcs kíséri. Ha a családban egyszerre betegszenek meg ilyen tünetekkel azonnal hívjunk orvost.

Dr. Zsoldos Miklós

NYUGDÍJASOK KIRÁNDULÁSA

Kissé akadozva indult, de sikerült. Mivel a létszám kevésnek bizonyult, így a vezetők elindult megoldást keresni. Sikerült a zalaegerszegi csoporttal összejönni, nekik is az volt a gondjuk, hogy kevesen voltak.

Így a két csoport összefogott és elindultunk egy csodás szép program megvalósítása felé. A gond után most öröm ért bennünket. A másik csoportnak volt idegenvezetője is, így neki köszönhetően nemcsak láttunk, hanem minden látnivalóról előadást is hallhattunk.

Felsorolni sok lenne, hogy merre jártunk. Fő programunk a csiksomlyói búcsú volt. A világ minden tájáról voltak ott, nemcsak magyarok. Megható és felejthetetlen élmény volt. Istennek hála, hogy eljuthattunk oda! Aki ott volt vágyódik vissza. Aki nem jött el bánhatja. Ezt elfelejteni nem lehet és nem is szabad. Külön köszönet Fehér Lászlónak a videófelvétel készítéséért. Azóta már visszaneztük, jó volt újra látni az ottani csodás tájakat és épületeket.

Magyarországról mentünk magyarok közé, akik igazi testvérként fogadtak minket. A szeretetük nem ismer határokat,

lehet tanulni magyarságot tőlük! Lúktet, forr az igazi magyar szív. Trianon örökös fájdalom. Nem felejtí az ott élő ifjúság sem, hogy magyar. Az őshaza ifjai tanulhatnak tőlük, van mit. Temesvár, Kolozsvár, Békás-szoros, Gyilkos-tó, Korond, Kőrösfő.

Visszafelé Arad, aki ott volt biztos nem felejtí el. Nemzeti szalaggal díszített 13 méces és 2 szál virág kíséretében elénekeltük a Himnuszt és a Szózatot, így búcsúztunk Erdélytől.

Köszönjük Gazda János polgármester úrnak, hogy segítette a csoportunkat. Köszönjük a fáradhatatlan vezetőknek Albeck Lászlónak, hogy a kezdeti nehézségek ellenére megszervezte ezt a kirándulást, valamint a zalaegerszegi csoportnak, hogy elfogadtak útitársnak bennünket.

Születtek még barátságok is, voltak nagy találkozások és vannak szép emlékek. Minden kiránduló „szuper” volt. Kissé fájón, de boldogan jöttünk haza.

Kánya Antalné

Közfó

Ügyeletek

Orvosi ügyeletek:

Július	10-11.	Dr. Darabont Ferenc	Tel. 377-036
		Balatonszentgyörgy, Berzsenyi u. 82.	
	17-18.	Dr. Zsoldos Miklós	Tel. 377-668
		Balatonberény, Béke u. 4.	
	24-25.	Dr. Moór István	Tel. 376-606
		Balatonkeresztúr, Új Élet u. 1/A.	
	31.	Dr. Bollók Sándor	Tel. 376-015
		Balatonkeresztúr, Keszeg u. 7.	
Augusztus	1.	Dr. Bollók Sándor	Tel. 376-015
		Balatonkeresztúr, Keszeg u. 7.	
	7-8.	Dr. Darabont Ferenc	Tel. 377-036
		Balatonszentgyörgy, Berzsenyi u. 82.	

Figyelem! Az időpontok változhatnak, pontos információ az orvosi rendelőnél van kifüggesztve.

Állatorvosi ügyeletek:

Július	10-11.	Dr. Savanyó József	Tel. 322-470
		Bőhönye, Csokonai u. 17.	
	17-28.	Dr. Geszti János	Tel. 340-096
		Somogyvár, Május 1. u. 13.	
	24-25.	Dr. Fülöp Endre	Tel. 312-672
		Marcali, Arad u. 4.	
	31.	Dr. Tóth Zoltán	Tel. 330-383
		Lengyeltóti, Petőfi u. 10.	
Augusztus	1.	Dr. Tóth Zoltán	Tel. 330-383
		Lengyeltóti, Petőfi u. 10.	
	7-8.	Dr. Savanyó József	Tel. 322-470
		Bőhönye, Csokonai u. 17.	

Programajánló

Július 17. 15 óra Néptánc bemutató a Strandon

Hétfőtől Péntekig 16 – 19-ig Pingpongozási lehetőség a Kultúrházban

A Múlház is várja a kedves érdeklődőket minden nap 10 – 12, és 15 – 18 óra között.

Köztisztviselői nap

Országsszerte július 1-én tartják meg a köztisztviselői napot, amikor is a nem mindig hálás és népszerű közszolgálati feladatot ellátó dolgozókat köszöntik. Nem könnyű ma köztisztviselőnek lenni, hisz meg kell felelni a jogszabályok követelményeinek és az állampolgárok elvárásainak. Nagyon sokan keresik fel naponta ügyes-bajos dolgaikkal a polgármesteri hivatal ügyintézőit, akik valamennyien igyekeznek legjobb tudásuk szerint intézni a hozzájuk fordulókat ügyeit.

Az elmúlt évben Fonyód város önkormányzata rendezte meg a vonzáskörzetébe tartozó települések köztisztviselői részére ezt a napot. Az idén megtiszteltetés volt számunkra, hogy Balatonszentgyörgy önkormányzatával közösen a mi strandunkon találkozhattak Fonyód, Ordacsehi, Balatonfenyves, Balatonkeresztúr, Balatonmáriafürdő, Balatonújlak, Balatonszentgyörgy és Balatonberény köztisztviselői. A reggel még szeles időjárás ellenére mintegy 120 fő gyűlt össze a strand területén felállított sátor alatt és hallgatta meg a programajánlatot, ami közt szerepelt kispályás foci, strandröplabda, tenisz, vízicsúszdázás, sétakocsikázás a szőlőhegyben és Kis-Balaton kirándulás.

Mindenki kedvére válogatható a programok között. A kispályás fociban indult körmérkőzések után, a Balatonberény – Balatonszentgyörgy vegyes csapat vehette át az első helyért járó oklevelet. Második a Fonyód csapata lett, míg a harmadik helyen Érsekújvár Fonyód testvérvárosának csapata végzett. Sokan vettek részt a sétakocsikázáson, amihez a fogatot Verb Ferenc és Verb Zolt bocsátották rendelkezésünkre. Bemutathattuk a berényi hegy szépségét és az öreg nádfedeles pincéit, ahol Tikos László jóvoltából az itteni borokat is megkóstolhatták. Közben elkészült az ebéd, melynek elfogyasztása után mindenki elismerését fejezte ki Éberhart Lászlónak, aki igazán pompás izeket varázsolt a bográcsba. Nagy sikert aratott a Kis-Balaton kirándulás, amelyen Fútó Elemér kala-uzolta az érdeklődőket és a látottak valóban maradandó élményt nyújtottak a résztvevőknek. Közben az egyre melegebbé váló időben jólesett a sör és a helyi borversenyen aranyérmert nyert vörösbör. Este nyolc óra is elmúlt mikor elbúcsúztunk az utolsó vendégektől.

Kissé fáradtan de jóleső érzéssel nyugtáztuk, hogy valamennyi résztvevő elismeréssel szólt a jól szervezett és változatos programokról és mindnyájan kellemes emlékekkel távoztak Balatonberényből, hogy másnap folytassák a saját településükön fáradságos köztisztviselői munkájukat.

Gazda János polgármester

Szerkesztőség: Horváth Zoltán, Barjáné Martin Judit, Garai Krisztina, Gazda Tamás, Iván Katalin, Kánya Antalné, Kenéz László, Péter Beáta, Stilling Ferenc, Tikos Lászlóné, Tillesch Balázs
 Kiadja: Balatonberény Képviselő-testülete
 Felelős kiadó: Gazda János
 Postacím: 8649, Balatonberény Kossuth tér 1.